

**ОБ УСТАНОВЛЕНИИ ПОРЯДКА ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
ПО ОБРАЩЕНИЮ С ЖИВОТНЫМИ БЕЗ ВЛАДЕЛЬЦЕВ И ОПРЕДЕЛЕНИИ
ПЕРЕЧНЯ МЕРОПРИЯТИЙ ПРИ ОСУЩЕСТВЛЕНИИ ТАКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
НА ТЕРРИТОРИИ РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ)**

Принят Государственным Собранием
(Ил Тумэн) Республики Саха (Якутия)

13 июня 2024 года

Статья 1. Отношения, регулируемые настоящим Законом

1. Настоящий Закон в соответствии с Федеральным законом от 27 декабря 2018 года № 498-ФЗ «Об ответственном обращении с животными и о внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации», иными федеральными законами и нормативными правовыми актами Российской Федерации, Законом Республики Саха (Якутия) от 2 апреля 2014 года 1288-З № 131-V «О наделении органов местного самоуправления муниципальных образований Республики Саха (Якутия) отдельными государственными полномочиями Республики Саха (Якутия) по организации мероприятий при осуществлении деятельности по обращению с животными без владельцев» устанавливает порядок осуществления деятельности по обращению с животными без владельцев и определяет перечень мероприятий при осуществлении такой деятельности.

2. Положения настоящего Закона не применяются к отношениям в области охраны и использования животного мира, отношениям в области рыболовства и сохранения водных биологических ресурсов, отношениям в области аквакультуры (рыбоводства), отношениям в области охоты и сохранения охотничьих ресурсов, отношениям в области содержания и использования сельскохозяйственных животных и отношениям в области содержания и использования лабораторных животных.

Статья 2. Основные понятия, используемые в настоящем Законе

1. В целях настоящего Закона используются следующие основные понятия:

1) пункт временного содержания животных – помещение, строение, сооружение, в том числе нестационарное, специально приспособленное и (или) оборудованное (переоборудованное), имеющее по периметру огороженную территорию, для временного размещения животных без владельцев, не являющееся приютом для животных;

2) немотивированная агрессивность – проявляемая животным в отношении других животных или человека агрессивность, повлекшая причинение вреда жизни и здоровью других животных либо жизни и здоровью, имуществу человека либо непосредственную угрозу причинения такого вреда, не спровоцированная действиями других животных либо действиями человека, направленными на причинение вреда жизни и здоровью животного или его потомства либо угрозу причинения такого вреда, а также действиями человека, связанными с отловом животного или его потомства;

3) животное, представляющее опасность для окружающих – животное, проявляющее немотивированную агрессивность, и (или) причинившее вред здоровью или жизни человека, и (или) не способное к адаптации, смене среды обитания и условий жизни;

4) маркированное (чипированное) животное – домашнее животное, прошедшее процедуру регистрации в органах и организациях, входящих в систему государственной ветеринарной службы, имеющее идентификационный знак в виде бирки или электронного носителя информации (микрочипа) и (или) неснимаемую, несмываемую метку;

5) не востребовавшее животное – животное, которому в течение срока пребывания в пункте временного содержания животных или приюте для животных не найден владелец;

6) специализированная организация по отлову – организация любой формы собственности или индивидуальный предприниматель, осуществляющие деятельность по отлову животных без владельцев, транспортировке и передаче их в пункты временного содержания животных и приюты для животных, содержанию животных без владельцев в пунктах временного содержания животных и приютах для животных, возврату потерявшихся животных их владельцам, возврату животных без владельцев на прежние места обитания в соответствии с требованиями, предусмотренными законодательством Российской Федерации о контрактной системе в сфере закупок товаров, работ, услуг для обеспечения государственных и муниципальных нужд.

2. Иные понятия, используемые в настоящем Законе, применяются в значениях, определенных федеральным законодательством.

Статья 3. Цели осуществления деятельности по обращению с животными без владельцев

1. Деятельность по обращению с животными без владельцев на территории Республики Саха (Якутия) осуществляется в целях:

- 1) предупреждения возникновения эпидемий, эпизоотий и (или) иных чрезвычайных ситуаций, связанных с распространением заразных болезней, общих для человека и животных, носителями возбудителей которых являются животные без владельцев;
- 2) гуманного отношения к животным без владельцев;
- 3) профилактики и предотвращения причинения животными без владельцев вреда жизни, здоровью и (или) имуществу граждан, имуществу юридических лиц;
- 4) предотвращения нанесения ущерба объектам животного мира и среде их обитания;
- 5) предотвращения нанесения ущерба сельскому хозяйству;
- 6) оказания помощи животным без владельцев, находящимся в опасном для их жизни и здоровья состоянии;
- 7) возврата потерявшихся животных их владельцам, поиска новых владельцев для животных без владельцев;
- 8) осуществления мониторинга состояния популяции животных без владельцев.

2. Порядок проведения мониторинга состояния популяции животных без владельцев утверждается уполномоченным органом исполнительной власти Республики Саха (Якутия) в области обращения с животными.

Статья 4. Перечень мероприятий при осуществлении деятельности по обращению с животными без владельцев

1. Мероприятия при осуществлении деятельности по обращению с животными без владельцев на территории Республики Саха (Якутия) включают в себя:

- 1) отлов животных без владельцев, в том числе их транспортировку и немедленную передачу в пункты временного содержания животных;
- 2) проведение в пунктах временного содержания животных осмотра поступивших животных, определение их состояния, установление наличия (отсутствия) признаков немотивированной агрессивности в отношении других животных или человека, опасности для окружающих;
- 3) карантинирование, учет, установление владельца маркированных (чипированных) животных, маркирование;

4) содержание животных без владельцев в пунктах временного содержания животных;

5) транспортировку и передачу маркированных (чипированных) животных в приюты для животных, а в случае их отсутствия на территории муниципального образования в пункты временного содержания животных;

6) возврат потерявшихся животных их владельцам из пунктов временного содержания животных, поиск новых владельцев животным, поступившим в пункты временного содержания животных, и животным, переданным в приюты для животных из пунктов временного содержания животных;

7) содержание животных без владельцев в приютах для животных;

8) осуществление вакцинации, стерилизации в приютах для животных, а в случае их отсутствия на территории муниципального образования в пунктах временного содержания животных;

9) возврат животных без владельцев, предусмотренный частью 8 статьи 9 настоящего Закона, из приютов для животных на прежние места обитания, за исключением мест, на которые в соответствии с решениями органов местного самоуправления Республики Саха (Якутия) запрещено возвращать животных без владельцев;

10) умерщвление животных в случаях, предусмотренных частью 2 статьи 10 настоящего Закона.

Статья 5. Отлов животных без владельцев

1. Отлов животных без владельцев производится специализированной организацией по отлову.

2. При отлове животных без владельцев должны соблюдаться следующие требования:

1) отлову подлежат животные без владельцев, в том числе стерилизованные животные без владельцев, имеющие неснимаемые или несмываемые метки;

2) отлов производится методами, не угрожающими жизни и здоровью животных.

3. При проведении отлова животных без владельцев запрещается:

1) допускать жестокое обращение с животными;

2) производить отлов животных без владельцев в присутствии детей, за исключением случаев, если животные без владельцев представляют опасность для окружающих;

3) осуществлять отлов животных без владельцев в местах массового скопления людей, за исключением случаев, если животные без владельцев представляют опасность для окружающих;

4) использовать огнестрельное и иное оружие и средства, травмирующие животных или опасные для их жизни и (или) здоровья;

5) снимать с привязи животных, временно оставленных у входа в здания и в других общественных местах;

6) применять вещества, лекарственные средства, способы, технические приспособления, которые могут вызвать у животных непереносимую боль и привести к увечьям, травмам или их гибели;

7) превышать рекомендуемую инструкцией по применению дозировку ветеринарного препарата для временной иммобилизации;

8) совершать иные действия (бездействие), нарушающие требования законодательства в области обращения с животными.

4. Специализированные организации по отлову обязаны предоставлять сведения об объеме выполненных работ в уполномоченный орган исполнительной власти Республики Саха (Якутия), осуществляющий функции по реализации государственной политики в области ветеринарии, регионального государственного контроля (надзора) в области обращения с животными.

5. Физические и юридические лица обязаны сообщать о нахождении животных без владельцев на территориях или объектах, находящихся в собственности или пользовании таких лиц, в органы местного самоуправления и обеспечивать доступ на указанные территории или объекты представителям специализированной организации по отлову.

Статья 6. Пункты временного содержания животных

1. Пункты временного содержания животных создаются в целях осуществления деятельности по временному содержанию отловленных животных без владельцев.

2. Сроки содержания животных без владельцев в пунктах временного содержания животных:

1) 10 календарных дней карантирования в обязательном порядке, за исключением случаев, указанных в пунктах 1 и 2 части 2 статьи 10 настоящего Закона, по истечении периода карантирования на 11-й календарный день животное без владельца передается в приют для животных, если таковой имеется на территории муниципального образования;

2) 30 календарных дней, в том числе 10 календарных дней карантинирования, при отсутствии на территории муниципального образования приюта для животных.

3. Требования к созданию, размещению и обустройству пунктов временного содержания животных, организации деятельности и установлению норм содержания животных в них на территории Республики Саха (Якутия) утверждаются Правительством Республики Саха (Якутия).

4. Пункты временного содержания животных могут быть государственными, муниципальными или частными. Владельцами частных пунктов временного содержания животных могут быть индивидуальные предприниматели или юридические лица.

Статья 7. Порядок осуществления мероприятий в пунктах временного содержания животных

1. Животные без владельцев в день их отлова помещаются в пункты временного содержания животных на срок, указанный в части 2 статьи 6 настоящего Закона, за исключением случаев, установленных частью 4 настоящей статьи.

2. Поступившие в пункты временного содержания животных животные без владельцев подлежат осмотру в целях определения их состояния, установления наличия (отсутствия) признаков немотивированной агрессивности, представляющей опасность для окружающих, учета, карантинирования и содержания.

3. Владельцы пунктов временного содержания животных не позднее трех календарных дней со дня поступления животного в пункт временного содержания животных обеспечивают размещение в информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» в соответствии с правовым актом уполномоченного органа исполнительной власти Республики Саха (Якутия) в области обращения с животными сведений о животных, находящихся в пунктах временного содержания животных.

4. Животные без владельцев содержатся в пунктах временного содержания животных менее 30 календарных дней в случаях:

1) если животное является маркированным (чипированным) и его владелец установлен;

2) необходимости прекращения непереносимых физических страданий нежизнеспособного животного;

3) наличия неизлечимых последствий острой травмы, несовместимых с жизнью животного;

4) обнаружения у животного признаков болезней, опасных для человека и (или) других животных, либо если животное является переносчиком этих болезней;

5) если животное представляет опасность для окружающих, в том числе проявляет немотивированную агрессивность;

б) фиксирования факта нападения конкретного животного (с указанием идентификационного знака в виде бирки или электронного носителя информации (микрочипа) (при их наличии), окраса, размера, породы и других внешних признаков), причинившего вред жизни или здоровью пострадавшего лица, подтвержденного заявлением (сообщением) пострадавшего лица или его законного представителя, очевидцев, организаций и индивидуальных предпринимателей, принявших подобные сообщения о нападении животного.

5. Сроки содержания животных без владельцев в пунктах временного содержания животных в случаях, указанных в пунктах 2–6 части 4 настоящей статьи, устанавливаются в соответствии с частью 2 статьи 10 настоящего Закона.

Статья 8. Приюты для животных

1. Приюты для животных создаются в целях осуществления деятельности по содержанию животных, в том числе животных без владельцев, животных, от права собственности на которых владельцы отказались.

2. Требования к созданию, размещению и обустройству приютов для животных, организации деятельности и установлению норм содержания животных в них на территории Республики Саха (Якутия) утверждаются Правительством Республики Саха (Якутия).

3. Приюты для животных могут быть государственными, муниципальными или частными. Владельцами частных приютов для животных могут быть индивидуальные предприниматели или юридические лица.

Статья 9. Порядок осуществления мероприятий в приютах для животных

1. Зарегистрированные животные после карантинирования, проводимого в течение 10 календарных дней с момента поступления в пункты временного содержания, на 11-й календарный день передаются на содержание в приюты для животных. Во время содержания таких животных в приютах для животных специализированная организация по отлову осуществляет поиск их владельцев.

2. Животные, указанные в части 1 настоящей статьи, в целях поиска их владельцев содержатся в приюте для животных в течение 20 календарных дней, если иное не установлено настоящим Законом.

3. Лицо, исполняющее обязанности по содержанию животных в приюте для животных, осуществляет возврат потерявшихся животных их владельцам, а также поиск новых владельцев животным путем размещения в соответствии с частью 9 статьи 16 Федерального закона от 27 декабря 2018 года № 498-ФЗ «Об ответственном обращении с животными и о внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации» в информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» сведений о находящихся в приютах для животных животных без владельцев и животных, от права собственности на которых владельцы отказались.

4. В случае если животному не найден владелец или при отказе прежнего владельца от животного в период его содержания в приюте для животных, зарегистрированное животное признается животным без владельца.

5. Приюты для животных вправе содержать животных без владельцев без ограничений по времени при наличии у них материальных и финансовых ресурсов, за исключением случая, установленного частью 7 настоящей статьи.

6. В случае отсутствия у приютов для животных материальных и финансовых ресурсов для содержания животных без владельцев, а также в случае ликвидации или реорганизации приютов лица, исполняющие обязанности по содержанию животных в приютах для животных, вправе передать животных в пункты временного содержания животных (с учетом вместимости пунктов временного содержания животных), за исключением случая, установленного частью 7 настоящей статьи.

7. Лица, исполняющие обязанности по содержанию животных в приютах для животных, обязаны передать животных, отловленных в рамках исполнения муниципальных контрактов, которым за время пребывания в приюте для животных не найдены владельцы, в пункты временного содержания животных в качестве не востребовавшихся животных. Передача таких животных осуществляется в соответствии с утверждаемым Правительством Республики Саха (Якутия) порядком создания и организации деятельности пунктов временного содержания животных, в том числе перечнем мероприятий, проводимых в них.

В случае если владельцы приютов для животных принимают решение о содержании животного без владельца, приют для животных обязан зарегистрировать такое животное.

8. В случае если животным, указанным в части 1 настоящей статьи, по истечении срока, установленного частью 2 настоящей статьи, не найдены владельцы, лицо, исполняющее обязанности по содержанию животных в приютах для животных, после проведения мероприятий, определенных частью 7 статьи 16 Федерального закона от

27 декабря 2018 года № 498-ФЗ «Об ответственном обращении с животными и о внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации», осуществляет возврат животных, не представляющих опасности для окружающих, на прежние места их обитания, за исключением случая, установленного частью 7 настоящей статьи.

Места, на которые запрещается возвращать животных без владельцев, а также перечень лиц, уполномоченных на принятие решений о возврате животных без владельцев на прежние места их обитания, определяются органами местного самоуправления.

Статья 10. Порядок осуществления мероприятий по умерщвлению животных без владельцев

1. Животных, содержащихся в пунктах временного содержания животных, умерщвлять запрещено, за исключением необходимости защиты конституционных прав граждан на охрану здоровья и благоприятную окружающую среду, личную неприкосновенность и безопасность, обеспечения эпизоотического и ветеринарно-санитарного благополучия с соблюдением принципа гуманности по отношению к животным без владельцев.

2. Основаниями умерщвления животных, содержащихся в пунктах временного содержания животных, являются:

1) необходимость прекращения непереносимых физических страданий нежизнеспособного животного (при установлении специалистом в области ветеринарии данного основания умерщвление производится незамедлительно);

2) наличие неизлечимых последствий острой травмы, несовместимых с жизнью животного (при установлении специалистом в области ветеринарии данного основания умерщвление производится незамедлительно);

3) обнаружение у животного признаков болезней, опасных для человека и (или) других животных, либо если животное является переносчиком этих болезней (при установлении специалистом в области ветеринарии данного основания умерщвление производится незамедлительно после проведения обязательного карантинирования);

4) признание животного без владельца опасным для окружающих (при установлении специалистом в области ветеринарии данного основания умерщвление производится незамедлительно после проведения обязательного карантинирования);

5) признание животного не востребовавшимся (в случае если животное без владельца осталось не востребовавшимся физическими или юридическими лицами, умерщвление производится не ранее 31-го дня с момента отлова).

3. Умерщвление производится специалистом в области ветеринарии в пункте временного содержания животных гуманными методами, гарантирующими быструю и безболезненную смерть.

4. Мероприятия по обращению с биологическими отходами осуществляются в соответствии с ветеринарными правилами перемещения, хранения, переработки и утилизации биологических отходов, утвержденными федеральным законодательством.

Статья 11. Вступление в силу настоящего Закона

Настоящий Закон вступает в силу по истечении десяти дней после дня его официального опубликования.

Глава Республики Саха (Якутия)

г. Якутск, 26 июля 2024 г.

2758-3 № 191-VII

А. НИКОЛАЕВ

**ХАҤААЙЫНА СУОХ КЫЛЛАРЫ ДЬАҤАЙЫ ҮЛЭТИН ТОЛОРУУ
БЭРЭЭДЭГИН ОЛОХТУУР УОННА САХА ӨРӨСПҮҮБҮЛҮКЭТИН СИРИГЭР-УОТУГАР
МАННЫК ҮЛЭНИ ТОЛОРУУГА ДЬАҤАЛ КЭРИСКЭТИН БЫҤААРАР ТУҤУНАН**

Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Түмэнэ
2024 сыл бэс ыйын 13 күнүгэр ылынна

1 ыстатыйа. Бу Сокуонунан сүрүннэнэр сыһаннаһылар

1. Бу Сокуон «Кыылга эппиэтинэстээх сыһан туһунан уонна Россия Федерациятын тустаах сокуон суолталаах аакталарыгар уларытыылары киллэрэр туһунан» 2018 сыл ахсынньы 27 күнүнээҕи 498-ФС №-дээх Федеральной сокуонна, атын федеральной сокуоннарга уонна Россия Федерациятын нуормалыыр быраап аакталарыгар, «Саха Өрөспүүбүлүкэтин муниципальной тэриллиилэрин олохтоох салайыныыларын уорганнарыгар хаһаайына суох кыылы дьаһайы үлэтин толорорго дьаһаллары тэрийиигэ Саха Өрөспүүбүлүкэтин тустаах судаарыстыбаннай болумуочуйаларын биэрэр туһунан» 2014 сыл муус устар 2 күнүнээҕи 1288-С 131-V №-дээх Саха Өрөспүүбүлүкэтин Сокуонугар сөп түбэһиннэрэн, хаһаайына суох кыыллары дьаһайы үлэтин толоруу бэрээдэгин олохтуур уонна маннык үлэни толорууга дьаһал кэрискэтин быһаарар.

2. Бу Сокуон балаһианньалара кыыл-сүөл эйгэтин харыстааһын уонна туһаныы эйгэтин сыһаннаһыларыгар, балыктааһын уонна уу биологической баайын харыстааһын эйгэтин сыһаннаһыларыгар, аквакултуура (балыгы үөскэтии) эйгэтин сыһаннаһыларыгар, булт уонна булт баайын харыстааһын эйгэтин сыһаннаһыларыгар, тыа хаһаайыстыбатын кыылын-сүөлүн көрүү-истии уонна туһаныы эйгэтин сыһаннаһыларыгар уонна лабораторияҕа аналлаах кыыллары көрүү-истии уонна туһаныы эйгэтин сыһаннаһыларыгар туттуллубаттар.

2 ыстатыйа. Бу Сокуонна туттуллар сүрүн өйдөбүллэр

1. Бу Сокуон сыалыгар маннык сүрүн өйдөбүллэр туһаныллар:

1) кыылы быстах кэмнэ тутар пуун – хаһаайына суох кыылы быстах кэмнэ тутарга аналлаах, тула өттүнэн күрүөлэммит сирдээх-уоттаах анаан оҥоһуллубут уонна (эбэтэр) тэрилинэн хааччылыбыт (тэрилинэн сангалыы хааччылыбыт), кыылы иитэр приют

буолбатах хос, тутуу, туттуу, ол иһигэр быстах тутуу;

2) төрүөтэ суох кырыктыһы – атын кыыл олоҕор уонна доруобуйатыгар эбэтэр киһи олоҕор уонна доруобуйатыгар, баайыгар-дуолугар хоромньуну онорууга тиэрдэр эбэтэр ол быһаччы кутталын үөскэтэр атын кыыл эбэтэр киһи кыыл олоҕор уонна доруобуйатыгар эбэтэр кини оҕолоругар кутталы үөскэтиигэ эбэтэр хоромньуну онорууга туһаайыллыбыт дьайытынан эбэтэр оннук хоромньуну онорор кутталынан, ону тэнгэ киһи кыылы эбэтэр кини оҕолорун тутан ылыны кытта сибээстээх дьайышларынан кигилибэтэх кыыл атын кыылга эбэтэр киһиэхэ сыһаннаан кырыктаах буолуута;

3) тулалыыр эйгэбэ кутталы үөскэтэр кыыл – төрүөтэ суох кырыктыһар уонна (эбэтэр) киһи доруобуйатыгар эбэтэр олоҕор хоромньуну онорбут уонна (эбэтэр) адаптацияланар, сылдыар сирэ уонна олорор усулуобуйата уларыһытыгар сөп түбэһэр кыаҕа суох кыыл;

4) маркировкаламмыт (чииптэммит) кыыл – судаарыстыбаннай ветеринарнай сулууспа тиһигэр киһирэр уорганнарга уонна тэрилтэлэргэ регистрацияны ааспыт, бирка эбэтэр иһитиннэриини илдэ сылдыар электроннай тэрил (микрочип) быһытынан идентификациялыыр бэлиэлээх уонна (эбэтэр) уһуллубат, сууйуллубат бэлиэлээх дьыа кыыла;

5) ирдэммит кыыл – быстах кэмгэ тутар пуунга эбэтэр кыылга аналлаах приюкка сылдыар болдьоҕун устатыгар хаһаайына булуллубатах кыыл;

б) тутан ылар анал тэрилтэ – хаһаайына суох кыыллары тутан ылар, тырааныспарынан тиэрдэр уонна олору кыылы быстах кэмгэ тутар пуунга уонна кыыл приютугар биэрэр, хаһаайына суох кыылы быстах кэмгэ тутар пуунга уонна кыылга аналлаах приюкка хааччыйар, сүппүт кыылы хаһаайыныгар төнүннэрэр, хаһаайына суох кыыллары судаарыстыбаннай уонна муниципальной наадыһыны хааччыйыга табаары, үлэни, өгөнү атыылаһы эйгэтигэр хантараак тиһигин туһунан Россия Федерациятын сокуонунан көрүллүбүт ирдэбиллэргэ сөп түбэһиннэрэн эрдэтээнни үөскээбит сирдэригэр төнүннэрэр үлэни толорор бас билии ханнык баҕарар көрүннээх тэрилтэ эбэтэр биирдиилээн урбаанныт.

2. Бу Сокуонна туттуллар атын өйдөбүллэр федеральной сокуонунан быһаарыллыбыт суолтаҕа туһаныллар.

3 ыстатыйа. Хаһаайына суох кыылы дьаһайар үлэни толоруу сыала

1. Саха Өрөспүүбүлүкэтин сиригэр-уотугар хаһаайына суох кыылы дьаһайар үлэ манньк сыаллаах ытыллар:

1) эпидемия, эпизоотия уонна (эбэтэр) киһиэхэ уонна кыылга уопсай сыстыганнаах

ыарыыны көбүтээччинэн буолар хаһаайына суох кыыл ыарыыны тарҕатыытын кытта сибээстээх атын ыксаллаах быһыы-майгы үөскээһинин сэрэтэр;

2) хаһаайына суох кыылга киһилии сыһыаннаһар;

3) хаһаайына суох кыыл гражданнар олохторугар, доруобуйаларыгар уонна (эбэтэр) баайдарыгар-дуолларыгар, юридической тэрилтэлэр баайдарыгар-дуолларыгар хоромньуну оноруутун сэрэтэр уонна туоратар;

4) кыыл-сүөл эйгэтин эбийиэктэригэр уонна кинилэр үөскүүр эйгэлэригэр хоромньуну онорууну эрдэттэн туоратар;

5) тыа хаһаайыстыбатыгар хоромньуну онорууну эрдэттэн туоратар;

6) олоҕор уонна доруобуйатыгар кутталлаах турукка сылдьар хаһаайына суох кыылга көмөнү оноруу;

7) сүппүт кыылы хаһаайыныгар төнүннэрэр, хаһаайына суох кыылга сана хаһаайыны булар;

8) хаһаайына суох кыыл үөскээн тэнийиитин кэтээн көрүүнү ыытар.

2. Хаһаайына суох кыыл үөскээн тэнийиитин кэтээн көрүүнү ыытыы бэрээдэгэ Саха Өрөспүүбүлүкэтин толорор быһааны кыылы дьаһайыы эйгэтигэр болумуочуйалаах уорганынан бигэргэнэр.

4 ыстатыйа. Хаһаайына суох кыылы дьаһайыы үлэтин толорорго дьаһал кэрискэтэ

1. Саха Өрөспүүбүлүкэтин сиригэр-уотугар хаһаайына суох кыылы дьаһайыы үлэтин толорорго маннык дьаһаллар киирэллэр:

1) хаһаайына суох кыыллары тутан ылыы, ол иһигэр кинилэри кыылы быстах кэмнэ тутар пууннарга тийээн илдьи уонна уталыппакка туттарыы;

2) кыылы быстах кэмнэ тутар пууннарга киирбит кыыллары көрүүнү ыытыы, кинилэр туруктарын быһаарыы, атын кыылга эбэтэр киһиэхэ сыһыаннаан төрүөтэ суох кырыктыыы бэлиэлэрэ баалларын (суохтарын), тулалыыр эйгэҕэ кутталлаахтарын быһаарыы;

3) карантинга тутуу, учуокка ылыы, маркировкаламмыт (чииптэммит) кыыл хаһаайынын быһаарыы, маркировкалааһын;

4) хаһаайына суох кыыллары кыылы быстах кэмнэ тутар пууннарга тутуу;

5) маркировкаламмыт (чииптэммит) кыыллары кыылга аналлаах приюттарга, оттон муниципальной тэрилли сиригэр-уотугар оннук суох буоллаҕына, кыылы быстах кэмнэ тутар пууннарга тийээн илдьи уонна туттарыы;

6) сүппүт кыыллары кыылы быстах кэмнэ тутар пууннартан хаһаайыннарыгар

төнүннэри, кыылы быстах кэмнэ тутар пууннарга киирбит кыыларга уонна кыылы быстах кэмнэ тутар пууннартан кыылга аналлаах приюкка бэриллибит кыыларга сана хаһаайыннары булуу;

7) хаһаайына суох кыылары кыылга аналлаах приюттарга тутуу;

8) кыылга аналлаах приюттарга, оттон муниципальной тэриллии сиригэр-уотугар оннук суох буоллабына, кыылы быстах кэмнэ тутар пууннарга вакцинацияны, стерилизацияны оноруу;

9) бу Сокуон 9 ыстатыйатын 8 чааһынан көрүллүбүт хаһаайына суох кыылары кыылга аналлаах приюттартан эрдэтээнни үөскээбит сирдэригэр төнүннэри, Саха Өрөспүүбүлүкэтин олохтоох салайыныы уорганнарын быһаарыларыгар сөп түбэһиннэрэн хаһаайына суох кыылары төнүннэри бобулар сирдэртэн ураты;

10) бу Сокуон 10 ыстатыйатын 2 чааһынан көрүллүбүт түбэлтэлэргэ кыылары өлөрүү.

5 ыстатыйа. Хаһаайына суох кыылы тутан ылыы

1. Хаһаайына суох кыылы тутан ылыыны тутан ылар анал тэрилтэ ытар.

2. Хаһаайына суох кыылы тутан ылыыга манньк ирдэбиллэр тутуһулуохтаахтар:

1) хаһаайына суох кыыл, ол иһигэр уһуллубат эбэтэр сууһуллубат бэлиэлээх стерилизацияламмыт хаһаайына суох кыыл, тутан ылыллыахтаах;

2) тутан ылыы кыыл олоһор уонна доруобуйатыгар куттала суох ньыманан ончулар.

3. Хаһаайына суох кыылы тутан ылыыга бобулар:

1) кыылга хабыстык сыһыаннаһы;

2) хаһаайына суох кыылы оһолор баалларыгар тутан ылыы, хаһаайына суох кыыл тулалыыр эйгэһэ кутталы үөскэтэр түбэлтэтиттэн ураты;

3) хаһаайына суох кыылы тутан ылыыны дьон тоһуоруһар миэстэтигэр ытыы, хаһаайына суох кыыл тулалыыр эйгэһэ кутталы үөскэтэр түбэлтэтиттэн ураты;

4) кыылы эчэтэр эбэтэр кини олоһор уонна (эбэтэр) доруобуйатыгар кутталы үөскэтэр уотунан эстэр уонна атын сааны уонна сэби-сэбиргэли туһаныы;

5) дьыэһэ уонна атын уопсастыбаннай миэстэһэ киириигэ быстах кэмнэ бааллан хаалларыллыбыт кыылы сүөрүү;

6) хаһаайына суох кыыл оһоллонуутугар, эчэйиитигэр эбэтэр өлүүтүгэр тиэрдэр кыыл кыайан тулуйбат ыарыытын үөскэтиэн сөптөөх веществу, эми-тому, ньымалары, техническэй тэриллэри туһаныы;

7) быстах кэмнэ хамсаабат онорорго аналлаах ветеринарнай препараты туһаныы

инструкциятынан сүбэлэнэр дозаны үрдэтии;

8) кыылы дьаһайыы эйгэтигэр сокуон ирдэбиллэрин кэһэр атын дьайыылары оноруу (онорбот буолуу).

4. Тутан ылар анал тэрилтэ ветеринария, кыылы дьаһайыы эйгэтигэр эрэгийиэннээҕи судаарыстыбаннай хонтуруол (кэтэбил) эйгэтигэр судаарыстыбаннай бэлиитикэни олоххо киллэриигэ үлэни толорор Саха Өрөспүүбүлүкэтин толорор быһааһын боломуочуйалаах уорганыгар толоруллубут үлэ кэринин туһунан сибидиэнньэни киллэрэр эбээһинэстээх.

5. Биирдиилээн дьон уонна юридическай тэрилтэлэр кинилэр бас билиилэригэр эбэтэр туһаныларыгар баар сирдэригэр-уоттарыгар эбэтэр эбийиэктэригэр хаһаайына суох кыыл сылдыарын туһунан олохтоох салайыныы уорганнарыгар биллэрэр уонна тутан ылар анал тэрилтэ бэрэстэбиитэллэригэр ыйыллыбыт сирдэргэ-уоттарга эбэтэр эбийиэктэргэ киирэр кыагы хааччыйар эбээһинэстээхтэр.

6 ыстатыйа. Кыылы быстах кэмгэ тутар пууннар

1. Кыылы быстах кэмгэ тутар пууннар хаһаайына суох кыыллары быстах кэмгэ көрүү-истии үлэтин толорор инниттэн тэриллэллэр.

2. Хаһаайына суох кыыллары кыылы быстах кэмгэ тутар пуунга тутуу болдьоҕо:

1) 10 халандаар күнүгэр булгуччулаах карантинна тутуу, бу Сокуон 10 ыстатыйатын 2 чааһын 1 уонна 2 пууннарыгар ыйыллыбыт түбэлтэлэртэн ураты, карантинна тутуу кэмэ бүппүтүн кэнниттэн 11-с халандаар күнүгэр хаһаайына суох кыыллар кыылга аналлаах приюкка бэриллэллэр, өскөтүн ол муниципальной тэриллии сиригэр-уотугар баар түбэлтэтигэр;

2) муниципальной тэриллии сиригэр-уотугар кыылга аналлаах приют суох түбэлтэтигэр 30 халандаар күнүгэр, ол иһигэр 10 халандаар күнүгэр карантинна тутуу.

3. Саха Өрөспүүбүлүкэтин сиригэр-уотугар кыылы быстах кэмгэ тутар пууннары тэрийиигэ, олохтоохунна уонна хааччыйыыга ирдэбил уонна онно кыылы тутуу нуорматын олохтоохун Саха Өрөспүүбүлүкэтин Бырабытталыстыбатынан бигэргэнэр.

4. Кыылы быстах кэмгэ тутар пууннар судаарыстыбаннай, муниципальной эбэтэр чааһынай буолуохтарын сөп. Кыылы быстах кэмгэ тутар чааһынай пууннар бас билээччилэринэн биирдиилээн урбаанныгытар эбэтэр юридическай тэрилтэлэр буолуохтарын сөп.

7 ыстатыйа. Кыылы быстах кэмгэ тутар пууннарга дьаһаллары толоруу бэрээдэгэ

1. Хаһаайына суох кыылы тутан ылыы күнүгэр бу Сокуон 6 ыстатыйатын 2 чааһыгар ыйыллыбыт болдьоххо кыылы быстах кэмнэ тутар пуунна киллэриллэр, бу ыстатыйа 4 чааһынан олохтоммут түбэлтэлэртэн ураты.

2. Кыылы быстах кэмнэ тутар пууннарга киирбит хаһаайына суох кыыллары туруктарын быһаарар, тулалыыр эйгэҕэ кутталы үөскэтэр төрүөтэ суох кырыктыыбы бэлиэлэрин (бэлиэлэрэ суоҕун) олохтуур, учуокка ылар, карантинна тутар, хааччыйар инниттэн көрүү ыытышлар.

3. Хаһаайына суох кыыллары кыылы быстах кэмнэ тутар пуун хаһаайына кыыл быстах кэмнэ тутар пуунна киирбит күнүттэн үс халандаар күнүттэн хойутаппакка эрэ кыылы дыһайыы эйгэтигэр Саха Өрөспүүбүлүкэтин толорор былааһын болумуочуйалаах уорганын быраап аактатыгар сөп түбэһиннэрэн кыылы быстах кэмнэ тутар пуунна баар кыыллар тустарынан иһитиннэриини «Интернет» иһитиннэрэр-телекоммуникационнай ситимигэр таһаарыыны хааччыйар.

4. Хаһаайына суох кыыллар кыылы быстах кэмнэ тутар пууннарга 30 халандаар күнүттэн кылгас кэмнэ маннык түбэлтэлэргэ тутуллаллар:

1) кыыл маркировкаламмыт (чииптэммит) уонна хаһаайына биллибит буоллаҕына;
2) тыыннаах хаалар кыаҕа суох кыыл кыайан тулуйбат эрэйдениитин тохтотор наада тирээтэҕинэ;

3) кыыл кыайан тыыннаах хаалбат улахан эчэйиилээх буоллаҕына;

4) кыылга киһиэхэ уонна (эбэтэр) атын кыылга кутталлаах ыарыы бэлиэтэ баара билиннэҕинэ, эбэтэр ол кыыл ыарыыны илдьэ сылдыааччы буоллаҕына;

5) кыыл тулалыыр эйгэҕэ кутталы суоһуур, ол иһигэр төрүөтэ суох кырыктыыар буоллаҕына;

б) чопчу кыыл (бирка эбэтэр иһитиннэриини электроннай көрүнүнэн илдьэ сылдыар носитель (микрочип) (баар түбэлтэтигэр) быһыытынан идентификациялыыр бэлиэни, өнүн, кээмэйин, боруодатын уонна да атын тас бэлиэлэрин ыйан туран) эмсэҕэлээбит киһи олоҕор эбэтэр доруобуйатыгар хоромньуну үөскэтэн саба түспүт чачытын бэлиэтээһин баар буоллаҕына, ол эмсэҕэлээбит киһи эбэтэр кини сокуоннай бэрэстэбиитэлин, туоһулар, кыыл саба түһүүтүн туһунан иһитиннэриини туһут тэрилтэлэр уонна биирдиилээн урбаанньыттар сайабылыанналарынан бигэргэммит буоллаҕына.

5. Бу ыстатыйа 4 чааһын 2–6 пууннарыгар ыйыллыбыт түбэлтэлэргэ хаһаайына суох кыыллары кыылы быстах кэмнэ тутар пууннарга тутуу болдьоҕо бу Сокуон 10 ыстатыйатын 2 чааһыгар сөп түбэһиннэрэн олохтонор.

8 ыстатыйа. Кыылга аналлаах приюттар

1. Кыылга аналлаах приюттар кыыллары, ол иһигэр хаһаайына суох кыыллары, хаһаайыннара бас билии быраабыттан akkaастаммыт кыыллары көрүү-истиин үлэтин толорор инниттэн тэриллэллэр.

2. Саха Өрөспүүбүлүкэтин сиригэр-уотугар кыылга аналлаах приюттары тэрийиигэ, олохтоохунна уонна хааччыйыыга ирдэбил уонна онно кыылы тутуу нуорматын олохтоохун Саха Өрөспүүбүлүкэтин Бырабыыталыстыбатынан бигэргэнэр.

3. Кыылга аналлаах приюттар судаарыстыбаннай, муниципальнай эбэтэр чааһынай буолуохтарын сөп. Кыылга аналлаах чааһынай приюттар бас билээччилэринэн биирдиилээн урбаанныгыттар эбэтэр юридическай тэрилтэлэр буолуохтарын сөп.

9 ыстатыйа. Кыылга аналлаах приюттарга дьаһаллары толоруу бэрээдэгэ

1. Кыылы быстах кэмнэ тутар пууннарга киирбит түгэннэриттэн 10 халандаар күнүн устатыгар ытыллар карантинна тутуу кэнниттэн регистрацияламмыт кыыллар 11-с халандаар күнүгэр кыылга аналлаах приюкка көрүүгэ бэриллэллэр. Итинник кыыллар кыылга аналлаах приюттарга тутуулар кэмнэригэр кыылы тутуунан дьарыктанар анал тэрилтэ кыыл хаһаайынын көрдөөһүнүнэн дьарыктанар.

2. Бу ыстатыйа 1 чааһыгар ыйылыбыт кыыллар хаһаайыннарын көрдүүр инниттэн кыылга аналлаах приюкка 20 халандаар күнүн устатыгар иитиллэллэр, өскөтүн бу Сокуонунан атын олохтоммотох буоллабына.

3. Кыылга аналлаах приюкка кыыллары тутарга эбээһинэһи толорор киһи сүппүт кыыллары хаһаайыттарыгар төнүннэрэр, итиэннэ «Кыылларга эппиэтинэстээх сыһыан туһунан уонна Россия Федерациятын тустаах сокуон суолталаах аакталарыгар уларытыылары киллэрэр туһунан» 2018 сыл ахсынны 27 күнүнээҕи 498-ФС №-дээх Федеральнай сокуон 16 ыстатыйатын 9 чааһыгар сөп түбэһиннэрэн «Интернет» иһитиннэрэр-телекоммуникационнай ситимигэр приюкка баар хаһаайына суох кыыллар уонна хаһаайыннара бас билии быраабыттан akkaастаммыт кыыллар туһунан сибидиэнньэни таһаарыы быһыытынан сана хаһаайыннары көрдүүр.

4. Кыылга сана хаһаайын көстүбэт эбэтэр урукку хаһаайын кини кыыла кыылга аналлаах приюкка баар кэмигэр кыылыттан akkaастанар түбэлтэтигэр регистрацияламмыт кыыл хаһаайына суоһунан билиниллэр.

5. Кыылга аналлаах приюттар хаһаайына суох кыыллары бириэмэтинэн хааччаҕа суох кэмнэ иитиэхтэрин сөп, өскөтүн кинилэр үп-харчы уонна материальнай өтгүнэн кыахтаах буоллактарына, бу ыстатыйа 7 чааһынан олохтоммут түбэлтэттэн ураты.

6. Кыылга аналлаах приюттар хаһаайына суох кыыллары үп-харчы уонна

материальной өттүнэн иитэр кыахтара суох түбэлтэлэригэр, итиэннэ приюттар суох оноһуулар эбэтэр уларытан тэриллэр түбэлтэлэригэр кыылга аналлаах приюттарга кыыллары тутарга эбээһинэһи толорор дьон кыыллары кыылы быстах кэмнэ тутар пууннарга (кыылы быстах кэмнэ тутар пууннар киллэрэр кыахтарын аахсан туран) биэрэр бырааптаахтар, бу ыстатыйа 7 чааһынан олохтоммут түбэлтэттэн ураты.

7. Кыылга аналлаах приюттарга кыыллары тутарга эбээһинэһи толорор дьон муниципальной хантараагы толоруу чэрчитинэн тутуллубут уонна кыылга аналлаах приюкка тутуулар кэмнэригэр хаһаайыннара булуллубатах кыыллары кыылы быстах кэмнэ тутар пууннарга ирдэниллибэт кыыллар быһыытынан биэрэр эбээһинэстээхтэр. Оннук кыылы биэриэ хаһаайына суох кыылы быстах кэмнэ тутуу пууннарын үлэлэрин тэрийии уонна үлэлэтиэ бэрээдэгэр итиэннэ онно ытыллар дьаһаллар кэриискэлэригэр сөп түбэһиннэрэн оноһуулар.

Өскөтүн кыылга аналлаах приют хаһаайыннара хаһаайыннара суох кыыллары иитэр туһунан быһаарыы ылыннахтарына, кыылга аналлаах приют оннук кыылы регистрациялыыр эбээһинэстээх.

8. Бу ыстатыйа 1 чааһыгар ыйыллыбыт кыылга бу ыстатыйа 2 чааһынан олохтоммут болдьоххо хаһаайын булар кыаллыбат түбэлтэтигэр, кыылга аналлаах приюттарга кыыллары тутарга эбээһинэһи толорор дьон «Кыылларга эппиэтинэстээх сыһыан туһунан уонна Россия Федерациятын тустаах сокуон суолталаах аакталарыгар уларытыылары киллэрэр туһунан» 2018 сыл ахсынньы 27 күнүнээҕи 498-ФС №-дээх Федеральной сокуон 16 ыстатыйатын 7 чааһынан быһаарыллыбыт дьаһаллары ытан баран, тулалыыр эйгэбэ кутталы үөскэппэт кыылы эрдэтээнни үөскээбит сиригэр төнүннэрэллэр, бу ыстатыйа 7 чааһынан олохтоммут түбэлтэттэн ураты.

Хаһаайына суох кыылы төнүннэриэ көнүллэммит миэстэлэрин уонна хаһаайына суох кыылы эрдэтээнни үөскээбит сирдэригэр төнүннэриэ туһунан быһаарыыны ылынар болумуочуйалаах дьон кэрискэтин олохтоох салайыныы уорганнара быһаараллар.

10 ыстатыйа. Хаһаайына суох кыылы өлөрүүгэ дьаһаллары толоруу бэрээдэгэ

1. Кыылы быстах кэмнэ тутар пууннарга иитиллэр кыыллары өлөрөр бобуулар, хаһаайына суох кыылларга сыһаннаан киһилиэ сыһыан бириинсибин тутуһан гражданныр доруобуйаларын харыстабылыгар уонна тоҕоостоох тулалыыр эйгэбэ, тус тытыллыбат буолууга уонна куттал суох буолуутугар конституционнай бырааптарын көмүскүүр, эпизоотической уонна ветеринарнай-санитарнай этэнгэ буолууну хааччыйыы наадатыттан ураты.

2. Кыылы быстах кэмнэ тутуу пууннарыгар иитиллэр кыыллары өлөрүү төрүтүнэн

буолаллар:

1) тыыннаах хаалар кыаҕа суох кыыл кыайан тулуйбат эрэйдэниитин тохтотуу (ыйыллыбыт олохтоохуну ветеринария эйгэтигэр исписэлиис быһаардагына, тута өлөрүллэр);

2) кыыл тыыннаах хаалбатыгар тиэрдэр улахан эчэйи ылбыта кыайан эмтэниллибэт буоллагына (ыйыллыбыт олохтоохуну ветеринария эйгэтигэр исписэлиис быһаардагына, тута өлөрүллэр);

3) кыыл киһиэхэ уонна (эбэтэр) атын кыылга суоһуур кутталлаах ыарыылааҕа билиннэҕинэ, эбэтэр кыыл ити ыарыылары тарҕатааччы буоллагына (ыйыллыбыт олохтоохуну ветеринария эйгэтигэр исписэлиис быһаардагына, булгуччулаах карантинга тутуу кэнниттэн тута өлөрүллэр);

4) хаһаайына суох кыыл тулалыыр эйгэҕэ кутталы суоһуура билинилиннэҕинэ (ыйыллыбыт олохтоохуну ветеринария эйгэтигэр исписэлиис быһаардагына, булгуччулаах карантинга тутуу кэнниттэн тута өлөрүллэр);

5) ирдэниллибэт кыыл буолара билинилиннэҕинэ (өскөтүн хаһаайына суох кыылы биирдиилээн дьон эбэтэр юридическай тэрилтэлэр ирдэспэтэхтэринэ, кыылы тутан ылыы түгэнииттэн ыла 31-с күнтэн эрдэлэппэккэ эрэ өлөрүллэр).

3. Өлөрүүнү ветеринария эйгэтигэр исписэлиис кыылы быстах кэмнэ тутар пуунга түргэнник уонна ыарыта суох өлүүнү мэкциэлиир гуманнай ньымаларынан онорор.

4. Биологическай тобоҕу дьаһайар дьаһаллар федеральнай сокуонунан бигэргэммит биологическай тобоҕу тизийи, харайыы, кубулутан оноруу уонна суох оноруу ветеринарнай быраабылаларыгар сөп түбэһиннэрэн оноһуллаллар.

11 ыстатыйа. Бу Сокуон күүһүгэр кириитэ

Бу Сокуон дьин таһымнаах бэчээккэ тахсыбыт күнүттэн уон күн ааспытын кэннэ күүһүгэр киирэр.

Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Дархана

Дьокуускай к., 2024 сыл бэс ыйына 26 күнү

2758 - С 191-VII №-дээх

А.НИКОЛАЕВ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

УУРААХ

**О ЗАКОНЕ РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ) «ОБ УСТАНОВЛЕНИИ
ПОРЯДКА ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПО ОБРАЩЕНИЮ
С ЖИВОТНЫМИ БЕЗ ВЛАДЕЛЬЦЕВ И ОПРЕДЕЛЕНИИ ПЕРЕЧНЯ
МЕРОПРИЯТИЙ ПРИ ОСУЩЕСТВЛЕНИИ ТАКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
НА ТЕРРИТОРИИ РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ)»**

Государственное Собрание (Ил Тумэн) Республики Саха (Якутия)
п о с т а н о в л я е т:

1. Принять Закон Республики Саха (Якутия) «Об установлении порядка осуществления деятельности по обращению с животными без владельцев и определении перечня мероприятий при осуществлении такой деятельности на территории Республики Саха (Якутия)» и направить его для подписания и обнародования Главе Республики Саха (Якутия).
2. Опубликовать настоящее постановление в республиканских газетах «Якутия», «Саха сирэ», «Ил Тумэн» и на «Официальном интернет-портале правовой информации» (www.pravo.gov.ru).
3. Настоящее постановление вступает в силу с момента его принятия.

Председатель Государственного Собрания

(Ил Тумэн) Республики Саха (Якутия)

А. ЕРЕМЕЕВ

г. Якутск, 13 июня 2024 года

З № 192-VII

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

УУРААХ

**«ХАҤААЙЫНА СУОХ КЫЫЛЛАРЫ ДЬАҤАЙЫЫ ҮЛЭТИН ТОЛОРУУ БЭРЭЭДЭГИН
ОЛОХТУУР УОННА САХА ӨРӨСПҮҮБҮЛҮКЭТИН СИРИГЭР-УОТУГАР МАННЫК
ҮЛЭНИ ТОЛОРУУГА ДЬАҤАЛ КЭРИСКЭТИН БЫҤААРАР ТУҤУНАН»
САХА ӨРӨСПҮҮБҮЛҮКЭТИН СОКУОНУН ТУҤУНАН**

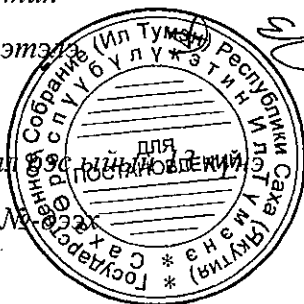
Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Түмэнэ уураар:

1. «Хаҥаайына суох кыыллара дьаһайыы үлэтин толоруу бэрээдэгин олохтуур уонна Саха Өрөспүүбүлүкэтин сиригэр-уотугар маннык үлэни толорууга дьаһал кэрискэтин быһаарар туһунан» Саха Өрөспүүбүлүкэтин Сокуонун ылынарга уонна ону Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Дархана илии баттыырыгар уонна бар дьонно биллэрэригэр анаан ытарга.
2. Бу уураабы «Якутия», «Саха сирэ», «Ил Түмэн» өрөспүүбүлүкэ хаһыаттарыгар уонна «Правовой инициативы дьин таһымнаах интернет-порталыгар» (www.pravo.gov.ru) бэчээттээн таһаарарга.
3. Уураах ылыныллыабыттан ыла күүһүгэр киирэр.

Саха Өрөспүүбүлүкэтин
Ил Түмэнин Бэрэссэдээтэлигэр

Дьокуускай к., 2024 сыл

С 192-VII М

А.ЕРЕМЕЕВ